

Educació pública, equitativa, de qualitat i laica, al servei de la societat

*el canvi
segur*

Resum executiu

El nostre sistema educatiu necessita reformes i profundes, però consensuades. Calen reformes del i per al segle XXI. La societat necessita ciutadans formats i no súbdits amb baixes qualificacions educatives. La política de retallades del Govern del PP estan produint una disminució sense precedents en el dret a l'educació i a la igualtat d'oportunitats. Per això el PSIB-PSOE seguirà lluitant per consolidar i millorar una escola inclusiva, igualitària, intercultural i plural, dotada dels recursos humans i materials necessaris per oferir una educació de qualitat que permeti l'èxit escolar de tot l'alumnat sigui quina sigui la seva situació personal socioeconòmica, de procedència, lloc de residència, etc.

La situació actual de l'educació a les Illes Balears ens ha de dur a la defensa de la realització d'un Pacte per l'Educació, que permeti alhora recuperar el consens perdut i avançar en les millores que requereix el nostre sistema, que en molts casos transcendeixen l'abast d'una legislatura. Per això, aquest pacte tindrà un plantejament a mitjà i a llarg termini que es complementarà amb un Pacte d'Urgència atès el moment actual. Han de col·laborar tots els sectors implicats, comptar amb una àmplia base social i haurà de ser aprovat pels grups polítics parlamentaris.

Entre les nombroses accions proposades pel PSIB-PSOE també cal destacar:

1. Derogarem i substituïrem el TIL (Tractament Integral de Llengües) per un nou sistema basat en el consens lingüístic escolar, en el marc de l'autonomia dels centres, i amb l'objectiu final que els alumnes siguin competents en el domini del català, del castellà i de l'anglès o d'una altra tercera llengua.

2. Distribuïrem de forma equitativa, i amb l'objectiu de dur a la pràctica el principi d'igualtat, l'alumnat immigrant en centres públics i privats concertats, i es dotarà als centres dels recursos adients per a l'atenció a la diversitat i a l'alumnat NESE. S'adoptaran polítiques consensuades que desincentivin la segregació escolar.

3. Concebem l'escola inclusiva com una eina clau per a la integració social de les persones amb discapacitat, i per això dotarem els centres educatius del personal de suport i dels recursos necessaris per donar una atenció educativa adequada a les necessitats de l'alumnat amb discapacitat. En aquest context caldrà un tractament concret i diferencial dels centres específics.

4. Ens comprometem a assolir per a l'educació el 5% del PIB, de forma progressiva, i un augment fins arribar als nivells de la UE. En qualsevol cas el nostre primer objectiu serà revertir les retallades en els pressupostos d'educació dels darrers anys.

5. Elaborarem un mapa de zonificació i de noves infraestructures educatives, consensuat amb les distintes administracions i sectors implicats, així com un pla de rehabilitació i modernització de les existents.

6. Derogarem les cessions de terreny públic per a la construcció de centres privats o concertats. Es denegaran els concerts als centres que segreguin per sexes.

7. Crearem centres integrats d'educació infantil, primària i secundària, quan sigui possible, començant per realitzar alguns plans pilots, d'acord amb els centres i la comunitat educativa implicada. Matrícula única durant tota l'escolarització.

8. Treballarem per recuperar, de forma progressiva, els drets laborals dels treballadors de l'ensenyança que s'han perdut durant aquests anys, possibilitarem la millora de les plantilles de centres i convocarem oposicions als cossos docents.

9. Establirem un model de carrera professional dels docents que tingui en compte i incentivi la major implicació en la millora dels resultats de l'alumnat i la participació en els projectes de centre.

10. Reforçarem l'autonomia organitzativa, pedagògica i de gestió dels centres, per afavorir la realització de projectes innovadors per a la millora dels aprenentatges de l'alumnat i el desenvolupament professional del professorat, i facilitarem que tots els centres comptin amb equips directius estables, ben formats i amb projectes de direcció compartits per tota la comunitat educativa.

11. Donarem als consells escolars de centre la màxima capacitat per a la participació efectiva de famílies, alumnat i professorat.

12. Garantirem els serveis de qualitat suficients per a permanència en el centre abans i després de l'horari escolar. Així l'existència de menjadors és, en aquests moments, una qüestió bàsica i necessària.

13. S'implantaran sistemes sostenibles d'adquisició dels llibres de text, i es fomentarà l'ús de materials didàctics que no suposin una despesa per a les famílies.

14. Incrementarem la inversió en beques. Ningú ha de deixar els estudis per motius econòmics. El rendiment acadèmic no serà determinant per accedir a una beca.

15. Ressituarem la Formació Professional en el lloc que ocupava - i que la LOMCE ha eliminat - augmentant l'oferta i fent-la més accessible al conjunt de la població.

16. Ampliarem les opcions formatives per als joves fora del sistema educatiu, sense la titulació de Graduat/da en ESO, amb una garantia de formació fins el 18 anys.

17. Informatitzarem els centres educatius, en xarxa i amb recursos actualitzats. Molts dels llibres podran ser substituït per plataformes digitals, que suposen una reducció significativa de despeses per a les famílies.

18. Durem a terme una regulació específica dels centres d'Ensenyament Superior no Universitària (Escola Superior de Disseny, ESADIB i Conservatori Superior de Música).

19. Possibilitarem els acords necessaris per a reforçar la dimensió socioeducativa de l'escola, a través d'acords amb els Ajuntaments, les entitats cíviques i socials i els diversos agents educatius de la comunitat.

20. Defensem un sistema universitari robust, innovador i capdavanter com un dels vectors per al canvi de model productiu. Una Universitat que s'avanci amb projeccions de futur. Un model més obert i emprenedor, aprofundint per això en l'autonomia universitària i la rendició de comptes.

21. Impulsarem l'estabilitat i la professionalització de la Conselleria d'Educació i dels seus diversos organismes interns com l'IAQSE o la Inspecció Educativa.

22. Sol·licitem l'ajornament de l'aplicació i desenvolupament de la LOMCE pel present curs. En qualsevol cas el PSOE ha expressat el seu compromís de derogar aquesta Llei educativa en el proper període legislatiu.

23. Suprimir la Llei de Símbols aprovada a proposta del Govern del Partit Popular.

Educació pública, equitativa, de qualitat i laica, al servei de la societat

L'educació en el segle XXI ha d'atendre al dret universal i gratuït d'una forma cívica, crítica i democràtica. L'educació ha de cercar, plantejar i analitzar propostes per resoldre els problemes ètics, econòmics i socials que enfronten a les societats actuals i al futur.

L'educació ha tingut sempre un paper destacat en el projecte socialista. Els socialistes, al llarg dels anys que hem governat, hem desenvolupat el principi constitucional de què tots tenim dret a una educació de qualitat i sempre amb criteris d'equitat. Per això, per garantir el dret a l'educació i la igualtat d'oportunitats defensem la millora contínua d'una educació pública de qualitat, un dels pilars de l'estat de benestar, basada en un model coeducatiu, democràtic, exigent i participatiu.

El PSIB-PSOE seguirà lluitant per consolidar i millorar una escola inclusiva, intercultural i plural, dotada dels recursos humans i materials necessaris per oferir una educació de qualitat que permeti l'èxit escolar de tot l'alumnat sigui quina sigui la seva situació personal socioeconòmica, de procedència, lloc de residència, etc.

El dret a una educació integral per a tots és condició necessària per assolir un model sostenible de desenvolupament econòmic, de convivència i la condició necessària perquè els seus beneficis repercutixin en benefici del progrés. Aquest és l'enorme valor que té l'educació.

L'escola inclusiva demanda la creació de recursos perquè els centres escolars, des de la seva autonomia pedagògica, adequin la seva organització a la consecució de l'èxit escolar per a tot l'alumnat i l'oferiment de tipus diferents de modalitats d'escolarització segon les necessitats específiques de suport educatiu. En aquest sentit, defensem el títol únic al finalitzar l'ensenyança obligatòria amb 16 anys.

La importància de l'educació dintre del projecte socialista i la situació actual de la mateixa ens ha de dur a la defensa de la realització d'un Pacte per l'Educació, que permeti alhora recuperar el consens perdut i avançar en les millores que requereix el nostre sistema i que en molts casos transcendeixen l'abast d'una legislatura. Per això, aquest pacte té un plantejament a mitjà i a llarg termini que no es pot dur a terme sense un Pacte

d'Urgència donada la situació actual. En la realització d'aquest pacte han de col·laborar tots els sectors implicats per tal que compti amb una àmplia base social, i finalment ser concretat i aprovat pels grups polítics parlamentaris i el Govern.

Tanmateix la realització d'aquest Pacte Educatiu, que ha de tenir una dimensió social i política, necessita d'un procés progressiu, partint de dos elements bàsics: per una part la recuperació de la confiança de i amb la comunitat educativa per a dur a terme aquest consens educatiu, i, per altra part, la realització d'un diàleg permanent que integri tota la comunitat educativa i tots els grups parlamentaris. En qualsevol cas aquest pacte social i polític per l'educació s'ha de concretar a partir dels següents punts:

- La consecució de l'estabilitat i la continuïtat de la política educativa.
- L'opció clara i prioritària per la qualitat i l'equitat educativa.
- L'existència dels recursos econòmics i humans necessaris per aconseguir els objectius plantejats.
- La consecució d'un nou consens lingüístic escolar que possibiliti no només el coneixement adequat del català i del castellà, sinó l'aprenentatge, almenys, d'una llengua estrangera.
- El reforç de la participació de la comunitat educativa tant a nivell de centre com en els altres àmbits de decisió educativa (municipi, illa o comunitat autònoma).

Per altra banda, la necessitat d'un Pacte Educatiu es fa més evident quan analitzam que, tot i els avanços evidents de les darreres dècades, el sistema educatiu de les Illes Balears es troba en aquests moments estancat, amb una situació agreujada per les retallades en educació i per la política educativa del PP, però que ja mostrava que els diferents esforços, programes, polítiques i projectes desenvolupats han impactat poc sobre el sistema educatiu ja que aquest, fonamentalment, ha funcionat i ha respost a les variables del mercat i a les necessitats de la bombolla immobiliària dels darrers anys.

La UE, en el marc de la crisi actual, ha presentat el document "EUROPA 2020: Una estratègia per un creixement intel·ligent, sostenible i integrador", en el qual es prioritza la promoció d'una economia basada en el coneixement i la innovació, per guiar els esforços i dirigir el progrés entorn d'un nombre limitat d'objectius principals i mesurables, com ara, pel que fa a l'educació:

- El percentatge d'abandonament escolar ha de ser inferior al 10% (a Balears és, en aquests moments, d'un 32 %)
- El 85% de la població haurà de tenir una formació equivalent a la formació professional de grau mitjà o al batxillerat (a Balears és del 48%).
- El 40% de la generació més jove hauria de tenir estudis superiors complets (a Balears és inferior al 30%).

La majoria d'indicadors educatius de les Illes Balears estan per sota de la mitjana de l'OCDE, la mitjana europea i l'espanyola, i per això és clar que el sistema necessita reformes estructurals que permetin iniciar un procés de millora sostingut que ultrapassa l'àmbit d'una legislatura.

A més, i en el context del present curs escolar a les Illes Balears, aquest pot ésser considerat, sense cap dubte, com el curs més conflictiu i amb més crispació de la història de la democràcia espanyola i de l' autonomia Balear com mai no s'havia vist, amb la convocatòria d'una vaga i tot un seguit d'accions educatives i de reivindicació que han posat de manifest la situació de conflictivitat educativa i de manca de canals reals de solució pels problemes escolars. Tot un exemple de com no s'ha de gestionar i governar l'educació. I això que el President Bauzá va començar el seu mandat amb tres bons propòsits: el desenvolupament de les autopistes de l'educació, la realització d'un Pacte Social i Polític per l'educació, i la consideració social del docent. Tres propòsits que no només no s'han materialitzat mai, sinó que topen amb tota la política educativa del govern, que va exactament en la direcció contrària.

Aquesta etapa conflictiva amb vagues, manifestacions i altres accions reivindicatives s'han produït en el moment en què la majoria del Partit Popular aprovat, en solitari, la seva reforma educativa a través de la nova llei educativa de la LOMCE. Per tant, dues normes legislatives –LOMCE i Decret Integrat de Llengües (TIL) – s'han convertit, per una part, amb les marques visibles del Partit Popular sobre la seva concepció sobre l'educació i la política educativa; dues normes aprovades i en procés d'aplicació que s'estan implementant en uns moments en què encara estam sofrint les retallades educatives a tots els nivells de forma important i significativa; però, tot això, per altra part, s'han convertit en els símbols de l'oposició política, social i educativa a aquesta forma de concebre i d'aplicar la política escolar.

Finalment és evident que l'establiment d'una política educativa a les Illes Balears que doni resposta als problemes i reptes que tenim plantejats no pot deixar de tenir en compte el condicionament de la LOMCE; un condicionant que, des del respecte a la legalitat, caldrà tenir en compte, i aplicar aquelles accions educatives que puguin esmorteir tots els aspectes negatius, antipedagògics i ideològics de la LOMCE; una llei que el PSOE s'ha compromès, juntament amb altres forces polítiques, a derogar.

ELS EIXOS FONAMENTALS

Contra l'abandonament escolar i en favor de l'èxit educatiu

Un dels problemes més significatius que presenta el sistema escolar balear és, sense cap dubte, el que fa referència a l'abandonament escolar; un abandonament escolar que, juntament amb un baix nivell d'escolarització en el nivell postobligatori – batxillerat, formació professional o universitat- no només és l'expressió estructural d'una problemàtica escolar, sinó també del model econòmic que caracteritza la societat balear. I sobre aquesta problemàtica no només és possible plantejar una política educativa que doni resposta a aquesta problemàtica, sinó que possibiliti una millora de l'educació a tots els nivells educatius. Es tracta de posar les bases d'una política educativa que faci de l'èxit escolar un objectiu fonamental i bàsic, amb l'objectiu que el sistema balear faci un salt qualitatiu i aconseguixi la modernització que el segle XXI exigeix a l'educació i que la societat balear necessita. Així doncs, si l'abandonament escolar és el problema estructural que caracteritza el sistema educatiu balear, és evident que tota l'estratègia educativa ha d'anar encaminada a la superació dels mateixos.

Els objectius sobre el que hem de plantejar aquesta política en contra de l'abandonament escolar i en favor de l'èxit educatiu són els següents:

- La promoció i l'assoliment de bons nivells de rendiment educatiu.
- La promoció de la igualtat d'oportunitats tant en l'accés com en l'aprofitament dels recursos educatius
- L'acompanyament dels estudiants al llarg de tot el seu procés formatiu.
- Millorar les taxes d'adoneïtat a tots els nivells educatius, sobre tot a nivell de la ESO.
- Millorar la taxa de graduació a nivell de la ESO
- Millorar les taxes d'escolarització a nivell del Batxillerat.
- Millora les taxes d'escolarització a nivell de la Formació Professional.
- Disminuir de forma progressiva el nivell d'abandonament prematur.
- Incrementar les taxes d'escolarització a l'educació infantil, sobretot de 0 a 3 anys.

Millorar l'excel·lència del nostre sistema educatiu, donades les característiques de l'educació balear, passa, d'entrada, per millorar l'equitat del mateix en tots els aspectes i nivells. No podem oblidar que la desigualtat social és una de les manifestacions més significatives de la crisi econòmica actual.

Tots aquests objectius per poder ésser assolits implica el següent:

- L'existència dels recursos necessaris per a dur a terme la política adequada i un ús eficaç i eficient dels mateixos.
- La construcció d'un nou model organitzatiu dels centres, que impliqui tenir els recursos adequats a les seves necessitats i que les faci complir i assumir les seves responsabilitats i que permeti desenvolupar efectivament la seva autonomia organitzativa, pedagògica i de gestió, per afavorir la realització de projectes innovadors per a la millora dels aprenentatges de l'alumnat i el desenvolupament professional del professorat.
- La consideració de la família com a factor educatiu fonamental, amb tot el que aquest fet implica en relació als projectes d'intervenció socioeducativa sobre la família i la potenciació de les AMI-PAS. I el reconeixement de les Federacions de APAS com a entitats d'utilitat pública.
- El compromís per part de l'Administració educativa de prendre les decisions d'acord amb evidències d'investigacions, d'experiències educatives, de projectes educatius contrastats, etc. Això implica disposar d'un sistema d'indicadors del nostre sistema educatiu que permeti avaluar correctament l'eficàcia de les mesures adoptades i del funcionament del sistema a tots els nivells, incloent el que els alumnes aprenen i de quina manera les oportunitats d'educació es distribueixen amb equitat, tant des d'un punt de vista territorial com social, que sigui complet, fiable i accessible per a investigadors i professionals de l'educació per tal que puguin realitzar anàlisis i propostes de polítiques educatives a partir de les dades facilitades per l'administració, en el marc d'una cultura de recerca i avaluació educativa. En aquest context el paper del IAQSE, que ha de tenir estatus professional i autònom, serà fonamental.

- La construcció de la política educativa a través de l'acord i del consens polític, social i educatiu.
- La construcció d'una política educativa que tenguin l'èxit com a objectiu fonamental és la base per a què el nostre sistema educatiu millori de forma progressiva, adequada, col·laborativa i consensuada. Suposa, en qualsevol cas, partir del diagnòstic real sobre el que s'ha de fonamentar qualsevol mesura de política escolar.
- Així mateix, exigim el principi d'igualtat (a tots els nivells, alumnat i personal adscrit) als centres concertats com serveis públics, entesos com una realitat complementària dintre del sistema públic. Per això, per evitar la discriminació i defensant sempre l'educació integradora, s'ha de controlar l'escolarització de l'alumnat immigrant amb una distribució equitativa d'aquests en centres públics i privats concertats. En aquest sentit, d'acord amb les necessitats d'escolarització es faran els concerts. Derogarem les disposicions que permeten cedir terreny públic per a la construcció de centres privats o concertats. Es denegaran els concerts als centres que segreguin per sexes.
- En aquesta mateixa línia, es dotarà als centres dels recursos adients per a l'atenció a la diversitat i a l'alumnat NESE, es proporcionaran millors dotacions als centres i a les zones amb més mancances, i s'adoptaran mesures que desincentivin la segregació escolar. _0043 Per altra banda, concebem l'escola inclusiva com una eina clau per a la integració social de les persones amb discapacitat, i per això dotarem els centres educatius ordinaris del personal de suport i dels recursos necessaris per donar una atenció educativa adequada a l'alumnat amb discapacitat.
- Entenem com funció de l'administració amb competències en educació, l'ampliació i optimització d'una xarxa de centres de titularitat pública que arribi a totes les etapes educatives i consolidi un sistema educatiu d'equitat i d'excel·lència.

Educació i Finançament

Un nivell adequat de despesa en educació constitueix un element primordial per assolir un sistema educatiu de qualitat i garantir la igualtat d'oportunitats. Un nivell mínim d'inversió és condició necessària per aconseguir un sistema educatiu de qualitat.

El nostre compromís assolir el 5% del PIB, de forma progressiva, adreçat a educació i un augment constant fins a assolir els nivells d'inversió en educació i formació de la Unió Europea. En qualsevol cas, el nostre primer objectiu serà revertir les retallades en els pressupostos d'educació dels darrers anys. El nostre lema és invertir en "Educació és invertir en Futur".

L'increment i la millora de les infraestructures educatives

Una de les accions més importants que s'han dut a terme a les Illes Balears des de l'assoliment de les competències educatives és, sense cap dubte, la construcció de noves infraestructures educatives i la reforma dels centres existents, per a donar resposta a les necessitats creixents d'escolarització i d'educació. Però encara tenim dèficits als quals cal donar resposta de forma clara i significativa. En aquest context, és necessari elaborar un mapa consensuat de zonificació i d'infraestructures educatives.

Paral·lelament, s'ha de fer un pla de rehabilitació i modernització de totes les infraestructures educatives. Per tot això s'ha de contemplar la necessitat que l'IBISEC realitzi una auditoria de l'estat de totes les instal·lacions educatives i es posi en marxa un Pla de reforma i rehabilitació integral de les infraestructures per adequar-les a las necessitats d'ús de l'actualitat i que compleixin amb les normatives de seguretat i accessibilitat vigents. Per a fer-ho es tendran en compte les opinions i inquietuds dels representants de les comunitats educatives (equips directius, professorat, pares i mares,...) i de les administracions locals.

La zonificació i els processos d'escolarització

No hi ha cap dubte que ens trobam davant un problema important i significatiu: l'escolarització i l'existència de diverses zones. En aquest sentit la nostra proposta és la negociació d'unes noves zones d'escolarització entre l'administració educativa i els diversos representats de la comunitat educativa (sindicats, directors de centres, associacions de pares i mares, patronal d'educació, cooperatives, etc), amb l'objectiu d'establir una nova zonificació per a dur una escolarització de forma més eficaç i equitativa, establint criteris, directrius i funcions clares a les comissions d'escolarització en el marc de la legislació vigent.

Amés, i per a garantir la continuïtat pedagògica que eviti el trasllat d'alumnat i que permeti la matrícula única durant tota l'escolarització crearem, quan sigui possible, centres integrats d'educació infantil, primària i secundària. En aquest context caldrà realitzar plans experimentals amb l'acord de l'administració autonòmica, els centres i la comunitat educativa implicada.

El professorat: la seva formació inicial i permanent

És fonamental millorar la formació inicial i continua del professorat i establir un model de carrera professional que tingui en compte i incentivi la major implicació en la millora dels resultats de l'alumnat i en els projectes de centre, amb un model d'ingrés a la funció docent amb una major pes de la pràctica i que incorpori la tutorització i l'assessorament de professors novells a càrrec de professors experimentats. Per garantir el progrés educatiu i la qualitat s'ha de fomentar formació permanent del professorat, la innovació i la investigació, donant prioritat a la formació en els centres i al voltant de les necessitats d'aquests. En aquest context s'haurà de replantejar el paper que han de jugar els centres de professorat.

Apostem pel reconeixement i el prestigi professional del docent i, en funció del nivell educatiu en el que s'imparteix docència, per la llibertat d'ensenyança del professorat, respectant i donant suport al treball realitzat pel mateix. Per això, proposem un nou sistema de carrera docent basat en el mèrit i capacitat del professorat.

Organitzar una carrera professional atractiva, en el marc d'un Estatut Docent ordenat, estructurat. Amb uns drets i deures, clars i consensuats amb el col·lectiu. El diàleg i el consens amb el professorat, i amb els seus representants legals, els sindicats docents, deu ser el marc de relació que faciliti aquest objectiu.

La millora dels resultats educatius, un dels objectius prioritaris que han de guiar el model educatiu, ha d'anar acompanyada d'una nova percepció de la importància i responsabilitat de la tasca del professorat. Cal incidir també en una millora en la valoració social de la professió docent, una ampliació de les seves expectatives professionals i el reconeixement de la participació en el desenvolupament de projectes innovadors.

Els Equips Directius i l'autonomia dels centres

Els equips directius necessiten una formació específica que prepari per exercir el lideratge pedagògic col·lectiu, que promogui la participació i implicació de tots els agents i la feina en equip.

En el context de foment de l'autonomia real dels centres per afavorir la realització de projectes innovadors, per a la millora dels aprenentatges de l'alumnat i el desenvolupament professional del professorat, és necessari un canvi d'atribucions i de competències dels equips directius, descentralitzant i transferint responsabilitats de l'administració als centres. Una autonomia, en qualsevol cas, que necessita d'una planificació escolar adequada, d'una participació de la comunitat educativa i de la rendició de comptes pertinent. A més és evident que la posada en marxa d'aquesta autonomia de centres implicarà la modificació de normatives com el Reglament Orgànic de Centres i altres normatives que incideixen en la gestió de les institucions escolars. Així doncs l'autonomia de centres s'ha d'entendre des de diverses perspectives: pedagògica, organitzativa, econòmica i de personal: aquestes dimensions de l'autonomia dels centres necessitarà d'un marc normatiu clar, d'una negociació entre els diversos membres de la comunitat educativa: sindicats, directors, pares i mares, etc i d'una aplicació progressiva.

Per això s'ha de facilitar que tots els centres educatius comptin amb equips directius estables, ben formats i amb projectes de direcció compartits per tota la comunitat educativa, en els quals es reflecteixi com s'enfocarà l'autonomia pedagògica i organitzativa a la millora dels resultats.

Per poder desenvolupar i avançar cap a l'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió de personal d'institucions escolars, els centres han de disposar dels instruments necessaris. Un pressupost adient per al seu funcionament diari i per al seu manteniment, per tal de garantir unes estructures i un recursos dignes per al bon funcionament d'una escola pública de qualitat.

Així mateix, és precís introduir les modificacions normatives que permetin passar d'un model "burocràtic" de funcionament de centres en el qual l'administració pren quasi totes les decisions i en el que els centres no reten comptes a la comunitat educativa, a un altre en el que la institució escolar pugui decidir una part dels objectius, de les estratègies per assolir-los i la manera com ha d'organitzar-se, autoavaluar-se, dissenyar i aplicar estratègies de millora i donar comptes dels resultats de manera transparent. S'afavorirà la creació d'una xarxa col·laborativa de centres que permeti compartir els millors models i l'administració donarà suport als centres en el desenvolupament de la seva autonomia.

Una política de professorat negociada

Durem a terme una nova política de professorat de forma negociada amb els representats sindicals, la mesa sectorial i la Junta de Personal docent. En aquest sentit treballarem per recuperar, de forma progressiva, els drets laborals dels treballadors de l'ensenyança que s'han perdut durant aquests anys, possibilitarem la millora de les plantilles de centres i convocarem oposicions als cossos docents. Així, en aquest apartat la política de professorat interins es durà a terme de forma clara i transparent.

Es tracta de dur a terme una política que doni estabilitat als centres educatius, que possibiliti la baixada de les ràtios educatives, i que faci possible la continuïtat dels equips docents. Al mateix temps cal dotar del professorat de suport necessari per a fer possible el tractament real de la diversitat i la inclusió educativa.

Finalment s'ha de dur a terme, de forma progressiva i negociada, l'equiparació salarial entre el professorat de l'escola pública i la concertada i les condicions d'escolarització, en funció dels acords signats en relació a aquest aspecte.

Compromís amb la comunitat educativa: La participació en els centres i en els diversos Consells Escolars

Una de les característiques de la política educativa que està aplicant tant el Govern d'Espanya com el de les Illes Balears és, sense cap dubte, la manca de diàleg, la presa unilateral de decisions, l'autoritarisme, la prepotència, el menyspreu o la desvalorització dels canals de participació de la comunitat educativa en els seus diferents nivells. Els fets parlen per si mateix: la LOMCE, per una part, el Decret de Tractament Integrat de Llengües per l'altre part. I una de les manifestacions d'aquesta manca de confiança amb els canals de participació és, sense cap dubte, la pèrdua de funcions que han sofert els consells escolars de centre d'acord amb la nova regulació de la LOMCE. Però a les Illes Balears cal constatar no només els retalls en la composició del Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), sinó també els canvis en la seva consideració i en el seu simbolisme pedagògic com a òrgan de representació de tota la comunitat educativa. La democràcia – i ara ho estam constatant de forma clara i explícita – no només són les eleccions, sinó que cal anar més enllà amb l'objectiu d'aprofundir en la representació i amb la participació. La creació – dins l'àmbit de l'educació– dels diversos consells escolars de l'estat, autonòmics o municipals fou i és una demostració de la necessitat d'articular els mecanismes adequats per a fer possible que els sectors de la comunitat educativa puguin fer sentir la seva veu alhora de prendre decisions educatives. I així ho reconeix la Llei del Consell Escolar de les Illes Balears quan diu que el que pretén és definir i conformar un marc que garanteixi vies de participació efectiva dels sectors implicats en l'educació, amb tota la riquesa que suposa la diversitat d'interessos que conflueixen en la programació de l'ensenyament no universitari. Tanmateix la realitat és que el CEIB ha anat perdent la seva finalitat d'ésser un espai de participació, per anar convertint-se en una corretja de transmissió de la política de la Conselleria d'Educació; un canvi de funció que demostra que la manca de diàleg s'està convertint en la marca d'aquest Govern que havia de fer autòpistes de l'educació i que, fins i tot, va plantejar un pacte social i polític per l'educació.

Des d'aquesta perspectiva, els socialistes proposam, malgrat la LOMCE, donar als Consells Escolars de centre la màxima capacitat per a què la participació sigui efectiva i no simbòlica, avançant en el marc normatiu que ajudi a canalitzar la participació escolar, per a famílies, alumnat, professorat i centres. Així, garantirem per normativa la participació de la família, i de la societat en general, en les polítiques educatives i en la gestió dels centres, amb la potenciació de les associacions de pares i mares i amb polítiques educatives que facin més efectives la seva participació en el control i gestió dels centres mitjançant la seva participació en els Consells Escolars. Una participació que volem fer extensiu als Consells Escolars Municipals i Insulars.

En aquest mateix context de la participació, potenciarem el Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), millorant i ampliant la representació de la comunitat educativa i incrementant les seves funcions, en tant que sigui un autèntic parlament educatiu de les Illes Balears.

Compromís amb les famílies en la tasca educativa establint espais i temps de col·laboració i participació amb un sistema just d'ajudes i beques

S'ha de donar suport a les famílies per a la conciliació de la vida familiar i professional de forma que es faciliti la seva implicació i participació real i efectiva en el procés educatiu. En aquest sentit fomentarem no només el diàleg amb les AMIPAS i FAPAS, amb la creació de meses específiques, sinó també els processos de formació de les mateixes. Es tracta de reconèixer el paper institucional que realitzen aquestes entitats de forma clara i a través de col·laboracions específiques.

Per això, en l'àmbit escolar, és imprescindible apropar famílies i centres educatius i millorar els canals de comunicació per tal de teixir aliances i actuacions comunes que donin suport a un millor desenvolupament d'infants i joves.

Garantirem els serveis de qualitat suficients quant a permanència en el centre abans i després de l'horari escolar. Sobretot és de cabdal importància garantir l'existència dels serveis de menjador, acollida matineria, escoles de vacances i transport a les escoles.

Així mateix és imprescindible regular el sistema de selecció dels llibres de text, sigui en el format que sigui, per establir sistemes sostenibles d'adquisició a nivell mediambiental, econòmic i educatiu.

Les nostres propostes han d'anar encaminades a garantir que ningú deixi d'estudiar per motius econòmics. Per això, hem d'incrementar el percentatge del PIB adreçat a beques i ajudes als estudis per a què cap estudiant deixi els estudis per no poder fer front als costos econòmics.

Les beques i ajudes no poden dependre d'altres conceptes que estén vinculats a les condicions socials i econòmiques. Rebutgem la "quantia variable" que provocaria que els estudiants no puguin planificar el curs. El rendiment acadèmic no ha de ser en cap moment determinant a l'hora d'accedir a una beca.

Per un sistema escolar de servei públic suficient i de qualitat

Tot i els avanços que hi ha hagut en el procés de consolidació del sistema escolar a tots els nivells tant a nivell d'Espanya com a nivell de les Illes Balears, les retallades que ha sofert l'educació en els darrers anys no només ha suposat un retrocés en el procés de democratització del sistema educatiu, sinó també en la qualitat i en l'equitat educativa: disminució dels pressuposts en educació, potenciació de l'escola privada, augment de les "ràtios" a les aules, augment de les hores lectives del professorat, desaparició de programes i de personal de suport a la diversitat, derivació d'alumnes amb necessitats educatives especials a centres específics, disminució de les beques i ajuts a llibres, menjadors, increment de les taxes universitàries, etc.

A les Illes Balears el sistema escolar planteja una dualitat significativa entre l'educació pública i l'educació concertada; l'escola privada, sense finançament públic, resulta minoritària. En aquest context la posició del PSIB amb relació a la política educativa a dura terme es fonamenta sobre els següents punts:

- La importància i la prioritat de l'escola pública; en aquesta perspectiva considerem que aquesta és la garantia no només d'una escolarització universal, sinó també de la qualitat i equitat educativa.
- La consideració de l'escola concertada, finançada amb fons autonòmics, com un servei públic per a la ciutadania de Balears. Cal tenir en compte que la política de concertació educativa és una proposta del PSOE que amb la LODE va fer possible l'escolarització obligatòria i gratuïta fins als 16 anys de la població en edat d'escolarització. I tot això malgrat el fet que algunes comunitats autònomes com Madrid o València, han desvirtuat i pervertit la idea de la concertació com a servei públic, fent possible una privatització d'un servei públic essencial com és l'educació.
- Els socialistes ens oposam a la concertació educativa dels centres que segreguen per raons de sexe.
- En aquest sentit considerem que calen reformes que possibilitin una major transparència en el procés de concertació educativa.
- En el context d'un nou sistema d'accés a la professió docent, i en el marc de la legislació estatal, caldrà analitzar la forma com aquest sistema afecta als centres concertats. El mateix ha de passar amb el personal d'administració i serveis. Des d'aquesta perspectiva, i d'acord amb aquestes modificacions normatives, caldrà arribar a consens amb els sindicats representants dels professionals de la concertada.
- La implantació progressiva d'un sistema retributiu i un estatut de drets i deures del treballador docent de la concertada que les vagui equiparant amb els dels centres públics.
- Finalment volem posar de manifest la diversitat i pluralitat que presenta l'escola concertada a les illes Balears; així posam en valor el model de les cooperatives d'ensenyament no només com a servei públic, sinó també com a una forma de gestió en la que els treballadors de l'ensenyança tenen un paper actiu i significatiu.

En aquest context les polítiques educatives que, en funció, dels diversos nivells escolars volem dur a terme són les següents:

- Educació infantil

Un dels avanços més importants en els darrers anys dels governs socialista ha estat l'aposta per l'educació 0-3 anys. L'estimulació i l'atenció de la primera infància és garantia d'èxit escolar futur i la millor mesura per obtenir bons resultats acadèmics i reduir les taxes d'abandonament prematur. Uns dels objectius prioritaris és mantenir el programa de 0-3 anys tal i com varen fer durant el nostre govern (Pla Educa-3). Donada la importància que té l'escolarització en aquesta etapa en els fenòmens de segregació escolar, impulsarem convenis entre les distintes administracions per a l'adopció de mesures desincentivadores d'aquests els processos de dualització escolar i de segregació social.

Els esforços econòmics i conceptuals que sobre l'etapa 0-6, hem realitzat els socialistes, han sofert una regressió enorme amb els retalls, especialment en el cicle 0-3. Els nostres objectius són tornar a revalorar l'educació infantil, ampliant places, donant continuïtat als cicles 0-3, 3-6. Assolint la universalització de l'oferta de l'etapa, posant els mitjans necessaris tant a nivell econòmic com humans, fet vinculat a fer possible la conciliació de la vida laboral i familiar.

- Educació Primària i Educació Secundària

Les etapes obligatòries han d'oferir una formació integral en continguts, valors i competències que preparin a l'alumnat per a la vida. El sistema educatiu ha d'assegurar les mesures necessàries, recursos econòmics, humans i materials, perquè aquest objectiu sigui una realitat.

L'educació primària i l'educació secundària es configuren com l'escenari fonamental per posar les bases per al desenvolupament educatiu de l'alumnat, per la qual cosa, no s'ha d'escatimar en recursos per a detectar a temps les dificultats d'aprenentatge i poder realitzar un ensenyament individualitzat que contempli el desenvolupament maduratiu i d'aprenentatge de l'alumnat.

L'administració educativa ha de proporcionar els recursos necessaris que possibilitin, les innovacions metodològiques i curriculars, que facin que l'ensenyament sigui participatiu i actiu. Fent de l'alumnat persones crítiques, participatives, actives socialment i formades en valors. Els centres situats en els contextos més desfavorits hauran de rebre una atenció preferent a tots els nivells.

Els socialistes tenim entre els nostres reptes, millorar el rendiment escolar i incrementar les polítiques socioeducatives per garantir la igualtat d'oportunitats. La política de retallades del Govern del PP (augment de "ràtios", disminució del professorat, disminució pressupostària) estan produint una disminució sense precedents en el dret a l'educació, a la igualtat d'oportunitats i de la qualitat educativa.

- El Batxillerat

El batxillerat és un període de formació i de transició a la vida adulta. Per aquest motiu s'hauria de plantejar com una etapa on es fa més palesa la necessitat d'aprendre a aprendre, i d'assolir destreses i habilitats que permetin un desenvolupament formatiu però també personal, no tan sols acadèmic. Per això consideram clau fomentar la igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir a aquesta etapa formativa, així com una major transversalitat, és a dir, una major connexió amb totes les possibilitats a les quals el

batxillerat pot donar accés, tant pel que fa als estudis superiors, com a la vida laboral, dins un context de formació integral i continua al llarg de tota la vida. Per tot això proposam un Batxillerat públic i de qualitat, amb una oferta gratuïta d'accés universal, per tal d'evitar la segregació d'alumnat per qüestions econòmiques, i una oferta atractiva pel que fa a optatives i especialitats amb les quals es permeti donar resposta a les inquietuds i motivar el màxim d'alumnes possibles a continuar els seus estudis a l'escola pública. Això suposa un augment de places a la pública, deixant els batxillers concertats en els casos estrictament necessaris, allà on la pública no pugui arribar. Destinar ajudes específiques a famílies amb dificultats per tal d'evitar un abandonament prematur dels estudis per raons socio-econòmiques. Una major inversió en la creació d'optatives que facin atractiva aquesta etapa formativa, sobretot pel que fa a R+D i la societat del coneixement i la internacionalització amb intercanvis i estades a l'estranger, així com la seva transversalitat tant pel que fa a l'accés (alumnes que després d'un període maduratiu més llarg o que havien abandonat els estudis volen retornar als estudis superiors per la via del Batxillerat) com en la sortida d'aquesta etapa educativa (no estrictament els estudis universitaris).

- La formació Professional

El PSIB-PSOE, té la Formació Professional com eix fonamental i prioritari, és estratègica i necessària per a formar bons professionals i per millorar la productivitat de les empreses; per tant ha de tornar a situar-la en el lloc que ocupava i que la LOMCE ha eliminat. Una de les primeres passes a fer és mantenint el seu paper formatiu, a la vegada que s'assumeixen les funcions d'innovació i transferència del coneixement, per tal de donar respostes als nous reptes com:

- Augmentar l'oferta de places de Formació Professional tant de grau mitjà com de grau superior.
- Ajustar millor l'oferta formativa als requeriments professionals i fer-la més accessible al conjunt de la població.
- Impulsar la formació professional reglada.
- Incrementar el número de qualificacions intermèdies.
- Reconeixement i acreditació d'aprenentatges no formal i formal.
- Integrar en el sistema de qualificacions i formació professional, una formació i orientació eficaç.
- Col·laborar amb les empreses.
- Participació dels agents socials.
- Estudiar la possibilitat de crear Centres Integrats de Formació Professional que garanteixin el desenvolupament d'una formació professional i laboral de qualitat i directament relacionada amb les necessitats productives de cada espai insular.
- Afavorir la creació d'entorns estratègics per sortir de la crisi (Pimes, Universitat, entitats públiques i privades, etc).

Les Ensenyances de Règim Especial

Estam parlant de les ensenyances artístiques, esportives i d'idiomes, que configuren un conjunt de titulacions diverses i plural, tenint a més un quadre de docents amb requisits d'accés i titulacions distintes. És necessari una anàlisi amb rigor de la situació, plantejar perspectives de futur dintre de l'ordenament educatiu i eliminar qualsevol tipus d'indefinió que faci referència a la titulació atorgada al seu alumnat. És necessari potenciar

aquestes xarxes educatives, apostant per ampliar l'oferta educativa de places públiques i dur a terme processos de descentralització educativa.

Els ensenyaments musicals

Tot i que cal tenir en compte la necessitat d'una política educativa unitària en relació als ensenyaments musicals, entre les escoles elementals, els conservatoris professionals i el conservatori superior – del qual es fa una referència específica en el marc dels ensenyaments superiors no universitàries- les propostes que realitzam són les següents:

- Escoles elementals: 1) Analitzar la seva situació actual; 2) Revisar el conveni de les mateixes amb la Conselleria des de la flexibilitat; 3) Dur a terme un procés de descentralització de les mateixes, en funció del model que s'aprovi amb l'acord de les entitats implicades.
- Conservatoris professionals: 1) Una política de descentralització de centres a nivell de Mallorca, de Menorca i de Formentera; 2) Una política de professionalització dels mateixos a nivell d'estructura i de professorat;

El desenvolupament d'un sistema d'educació de segona oportunitat de qualitat

S'han d'ampliar les opcions de formació per a la població que ha sortit del sistema educatiu sense la titulació de Graduat/da en ESO amb una garantia de formació fins el 18 anys.

L'oferta de Formació Professional Bàsica (FPB), de Cursos d'Aprenentatge Professional Inicial (CAPI) i de Serveis d'Orientació i Formació per a la inserció laboral de joves en situació de vulnerabilitat ha de ser molt més àmplia i amb programes específics d'informació, orientació i acompanyament en col·laboració amb els Consells Insulars i els Ajuntaments.

Per promoure ciutadans actius, adaptats als canvis de la societat i a l'ocupabilitat, és necessària la formació al llarg de tota la vida de forma que les persones que han de quedar excloses o han abandonat el sistema educatiu, puguin seguir formant-se i millorant les seves capacitats i aptituds laborals. Disposar dels mitjans i recursos per què l'alumnat estigui en l'ensenyança, almenys, fins el 18 anys, incrementant així la seva formació més allà de l'etapa obligatòria.

Hem de desenvolupar totes les mesures aprovades en la Llei d'Economia Sostenible per facilitar "passarel·les" entre els diferents nivells del sistema educatiu. Hem d'avançar cap un sistema integral d'informació i orientació educatiu-laboral.

A nivell curricular, aquest sistema ha de ser més flexible i adaptar-se als nous temps i ha de permetre: agrupacions flexibles, metodologies adaptades a perfils específics de l'alumnat i l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació (Tics).

El reforçament i la flexibilització dels sistemes d'educació per a persones adultes

Els centres d'educació de persones adultes tenen un paper estratègic per fer realitat l'aprenentatge al llarg de la vida, principalment per a les persones amb més dificultats per accedir a la formació degut a obstacles de tipus cultural, educatiu, cognitiu... Per això, els centres d'educació de persones adultes han de tenir més i millors infraestructures i s'ha de reforçar el seu paper educatiu i dinamitzador en relació a les persones i els territoris. És imprescindible que l'educació per a persones adultes es treballi en xarxa amb altres entitats (centres culturals, entitats del tercer sector, casals de joves...) i amb les administracions locals que donen oferta d'aquest tipus i que compleixi les funcions d'informació, orientació i acompanyament.

El treball socioeducatiu a la xarxa: la potenciació de la dimensió comunitària de l'escola

Es potenciarà la coordinació de tots els recursos comunitaris que tenen una incidència destacada en l'àmbit educatiu: centres educatius, serveis socials, institucions de benestar social, associacions de temps lliure, i també amb el teixit associatiu de la comunitat (associacions, ONG, etc.), per treballar aspectes socioeducatius en xarxa, des d'una perspectiva multisectorial i multidisciplinar. S'incorporaran nous professionals al sistema educatiu, especialment educadors socials, entre d'altres, en la forma que es consideri més adient.

En aquest context caldrà, com a element complementari a l'escola, que es redacti una nova normativa de temps lliure, garantí que aquest sigui un espai socioeducatiu, amb la participació dels ajuntaments, entitats cívi-ques i associacions juvenils. Així una de les possibles activitats a realitzar, en el marc d'aquest espai socioeducatiu, seria la posada en marxa de diverses escoles d'estiu als diversos municipis, amb preus assequibles.

L'educació per la convivència, per a la salut i per a la igualtat entre les persones

Per un desenvolupament personal, social i professional adient és necessària l'educació per a la convivència, per a la salut i per a la igualtat entre dones i homes. Per això, com desenvolupament del propi model democràtic s'ha de recuperar l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania que inclou els valors universals de participació, solidaritat i equitat.

Per un nou consens lingüístic escolar

No hi ha cap dubte que el curs 2013-2014 s'ha caracteritzat no només per l'existència d'un conflicte educatiu mai vista ni durant la democràcia ni des que la CAIB té transferides les competències educatives, sinó per la ruptura unilateral per part del Govern Balear del consens lingüístic escolar que les escoles de les Illes Balears havia gaudit fins el moment actual, amb la posada en marxa del Decret de Tractament Integrat de Llengües, sense el diàleg ni el consens de la comunitat educativa.

Des d'aquesta perspectiva, el PSIB proposa, en el marc de les reformes que el sistema escolar de les Illes Balears necessita, la recuperació del Consens Lingüístic Escolar, partint del Decret de Mínims, però amb les modificacions i les aportacions que els nous reptes educatius planteja a la

institució escolar. En aquest sentit, el PSIB-PSOE té el compromís polític i educatiu de derogar el Decret de Tractament Integrat de Llengües (TIL). Així, en aquest sentit, les propostes que des del PSIB fem per a la recuperació d'aquest consens lingüístic escolar són les següents:

La política lingüística escolar s'ha de fonamentar legalment sobre els diversos articles de la Llei de normalització lingüística (substancialment, en els articles 17, 18, 20 i 22). Això implica potenciar l'ús normal del català a l'escola; poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final de l'ensenyament obligatori; no segregat estudiants per raons de llengua; institucionalitzar el català com a llengua oficial en tots els nivells educatius; aplicar el dret dels alumnes a rebre l'ensenyament en català o en castellà. Fer possible tots aquests objectius implica dissenyar projectes lingüístics de centre que es fonamentin en la diversitat, flexibilitat, integració i eficàcia pedagògica. És a dir, cal un projecte educatiu i lingüístic de centre que, d'acord amb aquests principis legals, la realitat sociolingüística de la zona o dels estudiants i els principis pedagògics de l'ensenyament de les llengües, pugui incrementar el nombre d'hores de català o de castellà a través de la programació de les diverses matèries, o vehicular qualche assignatura en la llengua que sigui més necessària, etc.

D'acord amb el que hem plantejat, és evident que caldria introduir la flexibilitat pedagògica en el procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües. Això significa que, d'acord amb les característiques del centre, la composició sociolingüística dels estudiants, els resultats obtinguts, la tradició del centre, es puguin adoptar mesures diverses:

- El català ha d'ésser la llengua vehicular majoritària de l'ensenyament.
- Incrementar el nombre d'hores de català o castellà d'acord amb els resultats i característiques del centre.
- Utilitzar el castellà com a llengua vehicular en qualche assignatura, d'acord amb les característiques del centre, els seus objectius educatius i la composició sociolingüística dels estudiants.
- La introducció d'una tercera llengua s'ha de dur a terme sense fer malbé els models lingüístics de les escoles que han estat reeixits i ha de tenir en compte les experiències existents en relació amb la introducció de la tercera llengua.
- El model de plurilingüisme únicament pot ser aplicat si es concedeix un marge important d'actuació als centres perquè donin resposta a les necessitats, característiques sociolingüístiques del centre i als recursos existents, i tot això d'una manera progressiva.
- El model d'una tercera llengua solament pot tirar endavant amb una formació més intensa dels docents, si parteix d'una metodologia i d'un material pedagògics contrastats, si es contracta personal docent auxiliar procedent dels països de la llengua que s'ensenyava, si es fa servir el material audiovisual adequat...
- L'aprenentatge d'una tercera llengua necessita una planificació seriosa quant a temps, professorat i metodologia. No es pot improvisar.
- L'aprenentatge d'una tercera llengua requereix que la societat la potenciï a través dels diversos canals de televisió, les pel·lícules en versió original i altres mesures socials.
- El model de multilingüisme requereix, a més, unes "ràtios" més baixes que les que han estat aprovades i, per ensenyar idiomes,

calen processos d'individualització educativa.

- Cada centre educatiu, en el marc de la seva autonomia, elaborarà i aprovarà el seu propi Projecte Lingüístic de Centre en el qual, atinent al seu context sociolingüístic i a l'assoliment dels objectius lingüístics, es decidirà el repartiment de les llengües d'aprenentatge, tenint en compte que la llengua catalana, com a pròpia del territori, ha de ser la llengua majoritària.

Així doncs, la política lingüística escolar que propugnam els socialistes de les Balears es pot resumir de la següent manera:

- L'objectiu final és que els alumnes siguin competents en el domini del català i del castellà, i també de l'anglès o d'una altra tercera llengua.
- El català és la llengua pròpia i oficial de les Illes Balears i com a tal ha de ser la llengua de l'escola, i vehicularà la majoria dels continguts de l'ensenyament.
- L'ús del castellà, també llengua oficial, com a llengua vehicular en qualche assignatura no lingüística, d'acord amb les característiques del centre, els seus objectius educatius i la composició sociolingüística dels estudiants.
- La proporció de les dues llengües al currículum serà decisió de cada centre d'acord amb els resultats obtinguts, que seran la base per a la revisió i l'adequació dels projectes lingüístics, i el que s'ha plantejat als apartats anteriors. La flexibilitat és el criteri a tenir en compte des d'aquesta perspectiva.
- La millora de la competència en anglès o una altra tercera llengua s'ha d'aconseguir amb professorat preparat i format de forma seria i rigorosa, amb metodologies i programes eficaços dotats de recursos i amb la implicació d'altres factors socials que n'afavoreixin l'aprenentatge.

Així doncs, la diversitat de llengües i cultures dels alumnes és una riquesa que s'ha d'aprofitar per implantar els valors de la interculturalitat. Les llengües són instruments de comunicació, no poden ésser, no han de ser instruments de conflictivitat, d'enfrontaments, etc. I aquesta és la filosofia que presideix la política educativa i lingüística que defensa el PSIB-PSOE.

El reforçament de les Tics en tots els nivells i àmbits educatius

S'ha d'arribar a la universalització i l'accessibilitat a les tecnologies de la informació i la comunicació, des de tots els àmbits educatius així com l'actualització i formació del professorat en aquest camp. Això permetrà convertir els centres educatius en centres informatitzats, en xarxa i amb recursos actualitzats. Molts dels llibres podran ser substituït per plataformes digitals, que suposen una reducció significativa de despeses per a les famílies.

Les Tics, aporten el dinamisme i la innovació que el sistema educatiu necessita, dinamitza metodologies i potencia la cooperació i la confiança. El seu ús dur de les idees direccionals a les idees interrelacionals.

En qualsevol cas el reforçament de les TICs no es pot entendre sense la realització de canvis organitzatius i metodològics a les escoles i la millora

de la formació dels docents. Es promourà el canvi metodològic que possibiliten les TICs per mitjà del foment de projectes educatius innovadors que sorgeixin des dels propis centres.

Els Estudis d'Ensenyament Superior no Universitari

Tot i les successives reformes legislatives que hi ha hagut a Espanya en educació - LOE o LOMCE-, cal posar de manifest que hi ha hagut una manca de regulació adequada dels estudis superiors de caràcter artístic: Música, Dansa, Art Dramàtic, Conservació, Disseny, etc. Es tracta, en aquest sentit, d'uns estudis d'una gran importància professional i cultural, però que no tenen, encara, el tractament legislatiu que la seva definitiva institucionalització necessita.

En aquest sentit, tot i que es tracta d'una competència estatal, cal posar de manifest que a Les Illes Balears existeixen tres centres que s'emmarquen dins aquesta categoria de Centres Superiors no universitaris de caràcter artístic: El Conservatori Superior de Musica, l' Escola Superior de Disseny i l' Escola Superior d' Art Dramàtic de les Illes Balears (ESADIB). Es tracta de tres centres que tenen unes tradicions distintes, una problemàtica diferenciada i una regulació específica per a cada una. Però, al mateix temps, tenen uns trets semblants des de la perspectiva de les seves característiques generals: Aquests tres centres imparteixen estudis de nivell de grau segons el Marc Español de Qualificacions per a l'Ensenyament Superior (MECES).

Des d'aquesta perspectiva els socialistes de les Illes Balears, proposam el següent:

- Consideram necessari que hi hagi una regulació estatal d'aquests tipus d'estudis, amb l' objectiu de definir de forma clara i sense ambigüitats el seu status legal i educatiu en el marc de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.
- Proposarem que aquests estudis estiguin integrat en el marc de la Direcció general d'universitats, a través d'un servei específic.
- Proposarem una regulació específica de cada un dels centres de les Illes Balears, d'acord amb les seves característiques, definint de forma clara el seu status, la seva estructura orgànica diferent a la de l'ensenyament secundari, els seus objectius, la política de personal, el tipus d'estudis i el número d'alumnes, la política de qualitat, etc. En aquest sentit, a més de posar de manifest els punts comuns entre aquests tres centres, també cal tenir en compte, alhora de la seva regulació específica, els trets diferencials a tots els nivells.

La consolidació d'aquest tipus d'estudis superiors necessita de la col·laboració d'aquests centres d'Ensenyament Superior amb la Universitat de les Illes Balears. Es tracta de fer convenis específics de cada un d'aquests centres amb la UIB amb la finalitat de possibilitar la cooperació mútua, que ajudi a la seva consolidació i a la integració progressiva en el marc del context de la Universitat, d'acord amb les fórmules més adients. En aquest sentit cal posar de manifest que la normativa actual universitària i la LOMCE preveuen la possibilitat l'adscripció d'aquests centres a la Universitat, concretant en funció de cada centre la fórmula legal mes adient.

No hi ha cap dubte que les universitats espanyoles, i la Universitat de les Illes Balears de forma específica, es troben en una cruïlla important per al seu futur. Tot i que la història de la universitat espanyola i de la UIB durant la democràcia ha estat i és una història d'èxit, que no pot fer oblidar ni amagar els problemes reals que tenen les universitats i els reptes als quals s'enfronten de forma clara en aquest segle del coneixement, de les incerteses i de la globalització universitària. En aquest context les mesures que s'estan implementant al respecte d'aquesta qüestió per part del Govern espanyol i el de les Illes Balears, ens estan duent a una situació en el que es configura una universitat pública cada vegada amb menys recursos, amb una docència cada vegada més massificada, una universitat cada vegada menys investigadora, una universitat més elitista, amb la pujada de taxes i la baixada de les beques,... Tot i que aquestes mesures de política universitària tenen un desigual impacte en cada una de les universitats, és evident que la UIB ha sofert unes importants retallades econòmiques que si bé han afectat als diversos aspectes de la universitat, aquesta ha mantingut les seves posicions d'acord amb el treball del seu personal. Unes polítiques que van en contra no només de la qualitat i de l'excel·lència universitària, sinó també de la democratització i de l'equitat educativa, de la internacionalització i de la competència universitària.

Tanmateix és evident, doncs, que la universitat espanyola necessita reformes profundes, però aquestes necessiten d'estudis seriosos, debats profunds, participació de la comunitat universitària, de la societat i del Parlament. El debat sobre la universitat ha d'anar més enllà de la qüestió del finançament o la governança. Cal, partint de tot allò que funciona, reformar tots els aspectes que siguin necessaris amb profunditat. Cal ésser capaços de debatre i construir una universitat que sigui motor del progrés econòmic i social, que lluiti contra les actituds d'apatia i de conformisme, que generi idees i que recuperi la capacitat transformadora del pensament, que abandoni l'immobilisme i que rompi les inèrcies i les rutines, que sigui la base del model econòmic que la societat del coneixement necessita.

La política de I+D del Govern de les Illes Balears s'ha caracteritzat no només per la seva manca d'importància, sinó que a més ha anat disminuint al llarg d'aquest període polític de forma significativa a nivell de pressupostos, d'accions específiques, etc.

Des d'aquesta perspectiva reformista, cal dur a terme una sèrie d'accions de política universitària:

- S'ha de potenciar el desenvolupament d'una universitat que compleixi amb excel·lència totes les seves funcions: docència, recerca, innovació i responsabilitat social d'acord amb el que estableix l'agenda europea per a la modernització de les universitats (2006) i l'estratègia d'universitat (2015) que marquen en gran línia l'actuació de la Universitat.
- Cap estudiant s'ha de veure privat d'estudiar per manca de recursos econòmics. Per tant, s'ha de tornar a apostar per la política de beques i ajuts que potencii la igualtat d'oportunitats.
- Defensem un sistema educatiu superior, robust, innovador i capdavanter com un dels vectors per al canvi de model productiu. La inversió en educació ciència i innovació és una inversió productiva i en aquest context l'austeritat en la despesa pública ha de ba-

landrejar-se en una major exigència de l'eficàcia, mai en retallades pressupostàries indiscriminades.

● Entre altres mesures, cal millorar la qualitat de la governança del sistema universitari mitjançant l'esforç dels mecanismes de coordinació i cooperació entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les universitats, per incrementar la seva eficiència, sobre la base d'una planificació estratègica compartida.

● Apostem per una Universitat pública de qualitat que doni respostes a les demandes de la societat i s'avanci amb projeccions de futur. Proposem un model d'universitat més obert i emprenedor, aprofundint per això en l'autonomia universitària i la rendició de comptes.

● La Universitat depèn en gran mesura de les subvencions anuals de part de les CCAA, impossibilitant per tant poder realitzar plans plurianuals i en base a objectius dintre de la Universitat, per això proposem unificar els sistemes de finançament a partir d'una regulació que garanteixi l'autonomia universitària, l'existència d'un finançament bàsic i d'inversions, i la posada en marxa d'autèntics contractes- programes.

● En aquest context de reformes de tota la política de l'educació superior, propugnam una política universitària a les Illes Balears que possibiliti un gran acord, des de les competències de cada un dels intervinents, entre el Govern de les Illes Balears, amb totes les Conselleries implicades, la Universitat de les Illes Balears, i el seu Consell Social. Es tractaria d'un gran acord que possibilités les reformes necessàries que la UIB necessita per a fer front als reptes que la globalització universitària, la societat del coneixement i la comunitat balear necessiten en totes les dimensions de la vida política, econòmica, social, cultural, tecnològica i professional. En aquest sentit, aquest gran acord integrarà les distintes propostes d'actuació universitària:

- L'actualització d'un mapa de titulacions de la UIB, a nivell de graus, màster, doctorat i altres titulacions

- La definició de la política de recerca a desenvolupar a través d'acord entre l'administració, la mateixa universitat i el món empresarial.

- L'impuls a les polítiques de transferència de coneixement cap a la societat als diversos nivells.

- La política de professorat en tots els aspectes que analitzi la situació del PDI, el relleu generacional, la problemàtica dels associats, etc.

- L'anàlisi de la situació del PAS i el seu rol en el paper de modernització i internacionalització universitària.

- La política d'internacionalització a nivell d'estudis, de recerca, de mobilitat dels membres de la comunitat universitària.

- Totes aquelles mesures que possibilitin una millora de la política universitària des de la perspectiva de la docència, la investigació, la governança, la transferència de coneixements, etc.

● Estudiar la situació de les seues universitàries de Menorca i d'Eivissa i Formentera i plantejar les perspectives de futur de les mateixes en el marc de la Universitat de les Illes balears.

● Estudiar la possibilitat de posar en marxa per a posar en marxa d'un IBREA (Institut Balear de Recerca i Estudis Avançats) amb l'objectiu, per mitjà d'un procés de selecció basat en el talent cien-

tífic, de contractar investigadors d'arreu del món. I tot això, amb convenis de col·laboració amb la UIB, Instituts de Recerca, empreses, etc.

- La realització d'acords de col·laboració amb la UNED i la UOC, i altres universitats d'ensenyament on line.

Una Conselleria d'Educació professional i estable

Impulsarem l'estabilitat i la professionalització de la Conselleria d'Educació i dels seus diversos organismes interns com l'IAQSE o la Inspecció Educativa. Treballarem per una Conselleria d'Educació estable, professional, no sotmesa als canvis polítics a nivell d'administració i de funcionaris i de treballadors, on els assessors facin la feina pedagògica de cara a la millora real de l'educació. No podem tenir un sistema escolar estable amb una Conselleria inestable, polititzada i poc professionalitzada.

En aquest sentit és evident que l'administració educativa requereix d'una Inspecció com a òrgan de seguiment i millora del funcionament dels centres docents. Les seves principals funcions han de ser l'assessorament, la supervisió-control i l'avaluació. Dins aquest context consideram urgent completar la plantilla i convocar oposicions de forma immediata.

Així mateix una administració educativa moderna i professional necessita d'una institució especialitzada en l'avaluació externa del sistema. L'IAQSE actualment ha perdut el prestigi i la credibilitat requerides. Per tal de recuperar-la, cal que la direcció sigui tècnica i professional i amb credibilitat davant la comunitat educativa; a la vegada aquest organisme ha de tenir un consell assessor que validi la seva tasca.

Per un sistema educatiu públic, eficaç, democràtic, equitatiu, inclusiu, arrelat, laic i de qualitat per al segle XXI

Tot i que el sistema educatiu de les Illes Balears no ha assolit el nivell de modernització educativa adequada, tant des de la perspectiva quantitativa com qualitativa, hem de senyalar que durant el període democràtic i autonòmic, l'educació balear ha millorat d'una forma significativa, malgrat els problemes que es detecten a diversos nivells; uns problemes que s'han agreujat, emperò, a causa de la política educativa que estan duent a terme tant el Govern espanyol com el Govern de les Illes Balears.

El nostre sistema educatiu necessita reformes i profundes, però consensuades. Calen reformes del i per a el segle XXI. Però el que no és possible és fer reformes sense tenir en compte que estam en una societat del coneixement, més globalitzada, més competitiva, més exigent. El que no és possible és fer una reforma educativa, que torni a l'elitisme, que vagi en contra de la democratització educativa. No es pot tornar endarrere després del que s'ha aconseguit. El que sí que es necessita són reformes que millorin l'eficàcia i l'eficiència i l'excel·lència del sistema educatiu, però des de l'equitat i la igualtat d'oportunitats. La societat del segle XXI necessita ciutadans formats i no súbdits amb baixes qualificacions educatives. L'elitisme educatiu no serveix per la societat del segle XXI.